

Sygn. akt V KK 66/21

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 17 marca 2021 r.,
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

sprawy **P. H.**,

skazanego z art. 190 § 1 k.k. i in.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 7 lipca 2020 r., sygn. akt IV Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w S.

z dnia 18 marca 2019 r., sygn. akt II K (...),

postanawia:

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądy Rejonowego w S. z dnia 18 marca 2019 r. (sygn. akr II K (...)) P. H. został uznany winnym czynów z art. 190 § 1 k.k. (pkt I części wstępnej wyroku), z art. 157 § 1 k.k. (pkt II części wstępnej wyroku) oraz z art. 190 § 1 k.k. (pkt III części wstępnej wyroku), za które wymierzono mu karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 7 lipca 2020 r. (sygn. akt IV Ka (...)) wyrok sądu i instancji został utrzymany w mocy z jedną zmianą, a mianowicie doprecyzowaniem daty czynu z art. 190 § 1 k.k.

Od powyższego prawomocnego wyroku kasację wniósł obrońca skazanego, zarzucając przedmiotowemu orzeczeniu:

„ 1) w zakresie czynów opisanych w pkt I, pkt II, pkt III części wstępnej wyroku Sądu Rejonowego w S. II Wydział Karny z dnia 18 marca 2019 roku, sygnatura akt: II K (...), utrzymanego w mocy w pkt II części dyspozytywnej wyroku Sądu Okręgowego w S. IV Wydział Karny Odwoławczy z dnia 7 lipca 2020 roku, sygnatura akt: IV Ka (...), rażące naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez przeprowadzenie powierzchownej i nierzetelnej kontroli odwoławczej wyroku sądu pierwszej instancji oraz ogólnikowe i nienależyte rozpoznanie zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy oskarżonego, co doprowadziło do wydania wyroku utrzymującego w mocy wyrok Sądu I instancji co do zasady, podczas gdy nie sposób przypisać P. N. H. odpowiedzialności za popełnienie przestępstw polegających na:

- grożeniu w dniu 12 marca 2017 roku pozbawieniem życia M. R., przy czym te groźby wzbudziły u pokrzywdzonego uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione,
- uderzeniu ostrym narzędziem w lewą nogę M. R. w dniu 23 maja 2017 roku, powodując naruszenie prawidłowej czynności narządów ciała pokrzywdzonego na okres powyżej 7 dni,
- grożeniu pozbawieniem życia M. R. od września 2017 roku, daty bliżej nieustalonej, do 17 lutego 2018 roku, przy czym te groźby wzbudziły u pokrzywdzonego uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione;

2) w zakresie czynu opisanego w pkt III części wstępnej wyroku Sądu Rejonowego w S. II Wydział Karny z dnia 18 marca 2019 roku, sygnatura akt: II K (...), utrzymanego w mocy w pkt II części dyspozytywnej wyroku Sądu Okręgowego w S. IV Wydział Karny Odwoławczy z dnia 7 lipca 2020 roku, sygnatura akt: IV Ka (...), rażące naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez wybiórcze potraktowanie przez Sąd Okręgowy w S. dowodów i brak rzetelnej analizy wiarygodności przeprowadzonych dowodów,

- w konsekwencji Sąd Okręgowy w S. dopuścił się rażącego naruszenia przepisu postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 5 § 1 k.p.k., poprzez przyjęcie winy oskarżonego na podstawie ustaleń co do dopiero rozpatrywanego czynu z 12 marca 2017 roku - z naruszeniem zasady domniemania niewinności;

3) w zakresie czynu opisanego w pkt II części wstępnej wyroku Sądu Rejonowego w S. II Wydział Karny z dnia 18 marca 2019 roku, sygnatura akt: II K (...), utrzymanego w mocy w pkt II części dyspozytywnej wyroku Sądu Okręgowego w S. IV Wydział Karny Odwoławczy z dnia 7 lipca 2020 roku, sygnatura akt: IV Ka (...), rażące naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to:

a) art. 7 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., poprzez sprzeczną z zasadami logiki oraz prawidłowego rozumowania ocenę materiału dowodowego, co implikowało brak prawidłowej i całościowej analizy wiarygodności dowodów w zakresie zarzutów apelacji,

b) art. 5 § 2 k.p.k. poprzez zastosowanie niekorzystnego domniemania dla oskarżonego, iż w przypadku kamery monitoringu w ruchu obrotowym brak zarejestrowania zdarzenia oznacza, iż czyn popełniono w momencie kiedy kamera nie obejmowała wizją miejsca zdarzenia (naruszenie zasady *in dubio pro reo*),

c) art. 167 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez brak wystąpienia przez Sąd II instancji o nagrania z kamery obiektu C.H. R. oraz z kamery umiejscowionej pomiędzy sklepem jubilerskim a apteką (tak: protokół oględzin, k. 221), w przypadku gdy przedmiotowe informacje ujawniono dopiero na etapie postępowania apelacyjnego wraz z protokołem oględzin stanowiącym załącznik do pisma Komendy Powiatowej Policji w S. z dnia 4 listopada 2019 roku; w przypadku gdy Sąd II instancji poddając pod wątpliwość brak zarejestrowania kamery monitoringu miejskiego zdarzenia winien z urzędu wystąpić o stosowne nagrania - bez czynienia niekorzystnych domniemań dla oskarżonego;

4) w zakresie czynu opisanego w pkt I - w części zmienionej - części wstępnej wyroku Sądu Rejonowego w S. II Wydział Karny z dnia 18 marca 2019 roku,

sygnatura akt: II K (...), zmienionego w pkt I części dyspozytywnej wyroku Sądu Okręgowego w S. IV Wydział Karny Odwoławczy z dnia 7 lipca 2020 roku, sygnatura akt: IV Ka (...), rażące naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 434 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez zmianę wyroku Sądu I instancji na niekorzyść wyłącznie apelującego oskarżonego poprzez dookreślenie daty czynu na dzień 12 marca 2017 roku; w przypadku gdy ta zmiana spowodowała niekorzystne dla oskarżonego skutki prawne;

5) w konsekwencji rażącego naruszenia przepisów postępowania mogącego mieć wpływ na treść orzeczenia opisanego w pkt 1 i pkt 3 petitum kasacji, Sąd Okręgowy w S. dopuścił się rażącego naruszenia prawa materialnego, mogącego mieć istotny wpływ na treść orzeczenia w zakresie czynu opisanego w pkt II części wstępnej wyroku Sądu Rejonowego w S. II Wydział Karny z dnia 18 marca 2019 roku, sygnatura akt: II K (...), utrzymanego w mocy w pkt II części dyspozytywnej wyroku Sądu Okręgowego w S. IV Wydział Karny Odwoławczy z dnia 7 lipca 2020 roku, sygnatura akt: IV Ka (...), a to art. 157 § 1 K.k. poprzez błędne uznanie, iż osoba mająca ranę nie przekraczającą głębokości od 1 cm do 5 cm, z jednoczesnym „skąpym krwawieniem z rany” doznała naruszenia czynności narządu ciała trwającego powyżej 7 dni;

6) w konsekwencji rażącego naruszenia przepisów postępowania mogącego mieć wpływ na treść orzeczenia opisanego w pkt 2 petitum kasacji, Sąd Okręgowy w S. dopuścił się rażącego naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia w zakresie czynu opisanego w pkt III części wstępnej wyroku Sądu Rejonowego w S. II Wydział Karny z dnia 18 marca 2019 roku, sygnatura akt: II K (...), utrzymanego w mocy w pkt II części dyspozytywnej wyroku Sądu Okręgowego w S. IV Wydział Karny Odwoławczy z dnia 7 lipca 2020 roku, sygnatura akt: IV Ka (...), a to: art. 5 § 1 k.p.k. zw. z art. 5 § 2 k.p.k., poprzez uznanie odpowiedzialności oskarżonego za czyn zabroniony z art. 190 § 1 k.k. przede wszystkim na podstawie ustaleń co do innego rozpoznawanego czynu zabronionego z marca 2017 roku, w przypadku jak zgodnie z zasadą domniemania niewinności, do czasu prawomocnego skazania oskarżony jest uznawany za niewinnego.”

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o:

„1) uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i uniewinnienie skazanego od popełnienia przypisanych mu czynów w punkcie 1, punkcie 1 tiret pierwsze, punkcie 1 tiret drugiej części dyspozytywnej wyroku Sądu I instancji (pkt I,II,III części wstępnej wyroku Sądu I instancji)

ewentualnie,

2) uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie niniejszej sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania.”

Prokurator w odpowiedzi na przedmiotową kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym.

Biorąc pod uwagę przewidziane w procedurze karnej przesłanki wniesienia kasacji, jedynie zarzuty nr 1, 3 lit c) oraz 4 mają od strony formalnej charakter kasacyjny.

Pozostałe zarzuty odnoszą się albo do błędnej wykładni prawa materialnego (którego sąd II instancji utrzymując w mocy wyrok I instancji nie stosował) lub do naruszeń procedury w postaci czynienia albo sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego oceny materiału dowodowego (której to sąd odwoławczy nie czynił, gdyż nie prezentował nowych ustaleń faktycznych ani nie oceniał na nowo dowodów), albo błędnego stosowania art. 5 § 2 k.p.k. (którego to przepisu tym bardziej nie stosował Sąd odwoławczy, gdyż nie sygnalizował żadnych niedających się usunąć wątpliwości; musiały wpierw na nowo analizować materiał dowodowy).

W części uzasadnienia kasacji dotyczącej zarzutu nr 1 (ad. 1) skarżący zarzuca sądowi nie tyle błędną kontrolę apelacyjną, co kwestionuje poprawność oceny dowodów, której miałby dokonywać na etapie odwoławczym Sąd II instancji. Problem w tym, że skarżący nie do końca odnosi poszczególne zagadnienia do zarzutów apelacyjnych, wskazując jedynie, że Sąd odwoławczy nie powoływał się

na jedne dowody, a akcentował inne. Zamiast wskazywać na konkretne rażące błędy w ocenie apelacji, skarżący kwestionuje tak naprawdę prawidłowość ustaleń faktycznych, które jego zdaniem Sąd odwoławczy powinien był na nowo czynić. Pomimo nominalnej obszerności tej części uzasadnienia kasacji, nie znajdują się tam rzeczywiste zarzuty, które możnaby traktować jako w istocie ukazujące rażąco błędny sposób rozpoznania apelacji. Jest to praktycznie wskazanie, że pewne dowody możnaby inaczej ocenić. Jednak skarżący nie wychodzi po za etap swoistej polemiki z sądem I instancji. Pamiętać należy, że kwestionowanie w kasacji spełnienia przez sąd odwoławczy standardu kontroli rzetelnej obarczone jest dodatkowym wymogiem, precyzyjnego wykazania, które z zarzutów apelacyjnych nie zostały w ogóle rozpoznane (art. 433 § 2 k.p.k.), i że uchybienie takie mogło mieć istotny wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia

W odniesieniu do zagadnienia braku inicjatywy dowodowej Sądu II instancji by z urzędu uzyskać nagranie kamery monitoringu miejskiego uznać należy, że zarzut nr 3 c) nie jest zasadny. Skoro Sąd ustalił, że kamera pracuje w trybie obrotowym jest prawdopodobne, że nie nagrała zdarzenia (powołanie się na stosowną notatkę) nie powoduje to automatycznie, że należy w trybie art. 5 § 2 k.p.k. uznać, że zdarzenia nie było. Postulowana weryfikacja nagrania pozwoliłaby na ustalenie alternatywnie dwóch okoliczności – zdarzenie zostało zarejestrowane, co byłoby dowodem na niekorzyść, lub zdarzenia kamera nie zarejestrowała, co spowodowałoby ocenę czy w uwagi na kwestie rejestracji obrazu w trybie obrotowym, zaistniałe zdarzenie nie zostało po prostu nagrane. Wówczas i tak sąd dokonałby kompleksowej oceny w oparciu o pozostały materiał dowodowy, tak jak to uczynił w sprawie niniejszej. Zatem nawet przyjęcie, iż powinien był dla kompletności materiału dowodowego nagranie obejrzeć – nie wpłynęłoby to na finalne rozstrzygnięcie.

Odnosząc się zaś do ostatniego zarzutu, skarżący nie wykazał w jaki sposób ustalenie konkretnej daty czynu, co na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego poczynił Sąd odwoławczy miałoby nastąpić na niekorzyść oskarżonego z naruszeniem art. 434 k.p.k. Wysoce spekulatywnym jest wskazanie przez skarżącego, że ustalenie konkretnej daty czynu powoduje sferę niepewności co do potencjalnych dalszych (w mniemaniu skarżącego fingowanych) oskarżeń.

Wszak w każdym z przypadków owego potencjalnego nowego oskarżenia o groźby należy zbadać okoliczności popełnienia konkretnego czynu, w tym jego datę. Nie ma zatem przeszkód by sąd w takim nowym hipotetycznym postępowaniu ustalił, że nie podobna ocenić, czy owo nowe oskarżenie nie dotyczy czynu już osądzonego i wówczas zastosować art. 5 § 2 k.p.k. Jeżeli zaś opis nowego potencjalnego oskarżenia byłby na tyle precyzyjny by odróżnić je od tego już rozpoznanego przez sądy w sprawie niniejszej, to niezależnie od nominalnej daty czynu nie ma wszak przeszkód by do kolejnego skazania za zupełnie odrębny czyn doszło. Trudno uznać argumenty skarżącego za wyraz wykazania rażącego naruszenia art. 434 k.p.k., które miałyby istotny wpływ na treść ostatecznego orzeczenia.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.